

עשרות ראשי רשויות מקומיות יוצאים למאבק משותף בסעיפים בחוק ההסדרים שלדבריהם עלולים לפגוע בהם קשות, בין השאר בתחום החינוך: במסיבת עיתונאים שקיים היום (ד') הכריז מרכז השלטון המקומי על שביתה במערכות המוניציפליות ושירותי העזר החל מ-31 באוגוסט, שאם תתממש משמעותה בפועל גם השבתה של מערכת החינוך. באוצר, מנגד, טוענים שהסיבה לשביתה היא הרפורמה של השר משה כחלון במפעל הפיס, שלוקחת מראשי הרשויות "פרה חולבת".

שנת הלימודים אמורה להיפתח למחרת, ב-1 בספטמבר. אף שהמורים אינם כפופים לרשויות המקומיות, השביתה תכלול את עובדי העיריות והמועצות: שרתים, סייעות, תחזוקה, אבטחת מוסדות ומזכירות. כשאלה שובתים - כמעט בלתי אפשרי לקיים יום לימודים. גם אם מורים יקבלו הנחיה מהמעסיקים שלהם להגיע לבתי הספר, הם ייתקלו בשערים נעולים ויחזרו על עקבותיהם.

ראשי הרשויות טוענים שהחוק שבו תדון הממשלה מחר כולל גזירות וקיצוצים של כשני מיליארד שקל בתקציבי הרשויות המקומיות. במסיבת העיתונאים נכחו בין השאר ראש העיר תל אביב רון חולדאי, יו"ר מרכז השלטון המקומי חיים ביבס, ראש העיר נתניה מרים פיירברג, ראש העיר באר שבע רוביק דנילוביץ' וראש העיר חולון מוטי ששון. לטענתם, הקיצוצים "יפגעו בשירותים הבסיסיים שאותם מעניקות הרשויות המקומיות לכל אזרחי המדינה".

ביבס: "ב-31 באוגוסט נתחיל בהכנות, ועם פתיחת שנת הלימודים נשבית את הכול כי אין ברירה. האוצר צריך להתעורר. ארגון המורים הודיע לנו שהוא איתנו וגם ארגוני ההורים. גם משרד החינוך. האוצר משחקים משחק סכום אפס. מצד אחד לא נותנים שקל, ומצד שני נותנים למשרד החינוך לריב עם השלטון המקומי. בחוק ההסדרים נחצו כל הקווים האדומים על ידי האוצר. הם בטוחים שהם יכולים להכניס את היד שלהם לכיס של תושבי ישראל. נהיה מצב אבסורדי שמשרד האוצר בורח מהתחייבויות. אנחנו המחוסם האחרון רגע לפני שכל הרשויות הקטנות והגדולות מתמוטטות. הכוונה היא לקצץ מהן שני מיליארד שקל".

ראשי הערים במסיבת העיתונאים בתל אביב, היום (צילום: חורחה נובומינסקי)

דנילוביץ' הוסיף: "זה יום עצוב לישראל. אם גוף כמו השלטון המקומי צריך להיאבק במדינה זה יום כואב. ביקשתי לדבר לא מתוך מסכנות או פשיטת יד. המדינה מחויבת לאזרחיה ובהחלטות שלה היא מקצצת באופן שיטתי ממערכות החינוך, הרווחה התרבות הספורט. לנו אין מטה קסמים. נמצאים כאן נבחרים ציבור שנהגים באחריות ומוכנים לכל מצב. המדינה צריכה לתת יותר למי שצריך יותר, אבל אם אתם לא נותנים אל תפריעו לנו לנהל".

גורמים באוצר אמרו בתגובה לטענות ראשי הרשויות: "הסיבה האמיתית לאיום השביתה היא הרפורמה של שר האוצר במפעל הפיס.

בשלטון המקומי התרגלו שיש להם פרה חולבת של מזומנים מהימורים של השכבות החלשות. מכונות המזל של מפעל הפיס שהורסות משפחות יוסרו בשנה הבאה".

על פי ראשי הרשויות, טיוטת חוק ההסדרים מפרטת צעדים כגון קיצוץ בתקציבי התיכונים ובתקציבים להקמת כיתות לימוד חדשות, הקמת קרן ארנונה ממשלתית שתביא לתשלום מופחת של כספי ארנונה ממשלתיים לרשויות, והלאמה חלקית של קרן הניקיון שתקציביה מועברים לרשויות המקומיות. במסיבת העיתונאים הם צפויים להודיע על פתיחה במאבק נגד חוק ההסדרים ועל צעדים "חרפים", כהגדרתם.

תקציב מערכת החינוך עומד על כ-55 מיליארד שקל בשנה. 90% ממנו מורכב משכר המורים ושעות לימוד, והשאר כולל פרויקטים, תוכניות לימוד ותוכניות חינוכיות שמפעיל המשרד. הקיצוץ המיועד עלול לפגוע בשורה של תוכניות: נוער בסיכון, חינוך מיוחד, מניעת נשירה, מכינות קדם צבאיות, תנועות נוער, וגם תוכניות לימודיות כגון סייעת שנייה, בתי ספר של החופש הגדול ועוד.

במשרד החינוך ובמשרד האוצר טוענים שאין כוונה לפטר מורים במסגרת הקיצוץ בתקציב. לדבריהם נושא הקיצוץ במערכת החינוך נמצא בדיונים וטרם הוחלט כיצד יבוא לידי ביטוי.

במקביל הודיעו אתמול ועד ראשי האוניברסיטאות, ועד המכללות הציבוריות והתאחדות הסטודנטים שהם מתנגדים לקיצוץ המיועד בהשכלה הגבוהה בהיקף של 100 מיליון שקל, ושל כחצי מיליארד שקל בתוכנית החומש של המועצה להשכלה גבוהה. כל הגורמים הבהירו כי אם הקיצוץ אכן יצא לפועל - הם לא יוכלו לפתוח את שנת הלימודים כסדרה.

מוקדם יותר אמר ביבס: "האוצר משתמש בכספי הרשויות כמו קופה קטנה והראשונים להיפגע הם תושבי מדינת ישראל, שהשירותים הבסיסיים המוענקים להם על ידי הרשויות - ובראשם חינוך ילדינו - יקוצצו דרמטית. לא נסכים לפגיעה כזו בתושבים שלנו".

ממשרד האוצר נמסר כי הוא "פועל לשיפור וייעול מערכת החינוך. תקציב משרד החינוך עלה בשנים האחרונות בעשרות אחוזים וצפוי לגדול גם השנה. הטענות בדבר פיטורי מורים משוללות יסוד".

במקביל, ראשי רשויות בצפון ייפגשו אחר הצהריים עם שר האוצר משה כחלון במשרדו בירושלים, במטרה למחות על אי הזרמת 18 מיליארד שקל שהובטחו לפיתוח הצפון. עד כה הקצתה הממשלה רק כמה מאות מיליונים בלבד. על פי התוכנית אמור האוצר להקצות בין השאר מענקים למקימי מפעלים ולשפר את שירותי הבריאות והתחבורה. בתום הפגישה יחליטו ראשי הרשויות על המשך הצעדים במאבקים.